Er-Reddu Bi'l-İcmal Ale'l-İskender Ve Huve Deccal

(Bir Deccal Olan İskender'in Özet Olarak Reddi)

Te'lif: Ebu Muaz Seyfullah Erdoğmuş

Şüphesiz hamd yalnız Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz. O'nun saptırdığını da kimse doğru yola iletemez. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. O, bir ve tektir, O'nun ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve Rasûlüdür.

"Ey iman edenler! Allah'tan nasıl korkmak gerekirse öyle korkun ve siz ancak müslümanlar olarak ölünüz." (Al-i İmran; 3/103)

"Ey insanlar! Sizi tek bir candan yaratan ve ondan da eşini var eden, her ikisinden birçok erkek ve kadın türeten Rabbinizden korkun. Kendisi adına birbirinizden dileklerde bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağlarını kesmekten de sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde tam bir gözetleyicidir." (en-Nisâ; 4/1),

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve dosdoğru söz söyleyin. O da amellerinizi lehinize olmak üzere düzeltsin, günahlarınızı da mağfiret etsin. Kim Allah'a ve Rasûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşla kurtulmuş olur." (el-Ahzâb; 33/70-71)

Bundan sonra, Şüphesiz sözlerin en güzeli Allah'ın Kelam'ı, yolların en hayırlısı Muhammed Sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlarıdır. Her sonradan çıkarılan şey bid'attir ve her bid'at sapıklıktır. Her sapıklık ta ateştedir.

Pek çok müslümanın malumu olduğu üzere İskender Evrenesoğlu adlı bir şahıs uzun zamandan beri risalet iddiasında bulunmakta, kendisinin Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatına bağlı, onun sünnetini ihya edip bidatleri söndürmek, Kur'an'ı tahriflerden korumak üzere gönderilen, kendisine vahiy gelen bir veli rasul veya mehdi rasul olduğunu iddia etmektedir. Bu cümleyle özetlediğimiz iddialarının başı ile sonu arasındaki tenakuzu, yani Kuran ve sünnete uyma iddiasıyla, kendisine vahiy gelen bir veli rasul oluşu iddiasını, bu çalışmamda özet olarak ortaya koyacağım. Elbette ona çok geniş kapsamlı reddiyeler verilmesi mümkündür. Ancak o bu çabaya layık biri değildir. Allahın hidayetini dilediği kimseler, bu kısa risalemizden çok hisse çıkarabileceklerdir.

Rabbimden bu eseri, deccallerden bir deccal olan İskender Evrenesoğlu'nun büyüsüne kapılmış zihinleri, hakikatin aydınlık nuruna kavuşturmada vesile kılmasını dilerim.

Ebu Muaz el-Çubukâbâdî

Muahmmed Sallallahu aleyhi ve sellem'den Sonra Kendisine Vahiy Gelen Bir Veli Rasul veya Mehdi Rasul Gelmeyeceğinin Kitap ve Sünnet'ten Delilleri

1- Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in peygamberlerin sonuncusu olması, rasullerin de sonuncusu olmasını gerektirir

وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

İbn Kesir rahimehullah bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Kur'ân'ın sözleri: **'Ve lâkin (o) Rasûlullah ve hâtime'n-nebiyyindir ve Allah (gelmiş ve gelecek) herşeyi bilendir**." (Ahzab 40) Bundan dolayı bu âyet Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra şu ya da bu şekilde yeni bîr nebî ve rasûl gelmeyeceğini gösteren açık bir nasstır. Çünkü rasûl, nebîden daha özel bir kelimedir ve her rasûl, nebidir ancak her nebî, rasûl değildir. Bu görüş mütevatir hadislerle de desteklenmiştir." (Tefsîr-i İbn-i Kesîr, 8/ 89)

Mahmud el-Alûsî de şöyle der: "Nebi kelimesi rasûl'e nazaran daha geneldir. Bundan dolayı Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in hâteme'n-nebiyyîn oluşu hâteme'l-mürselîn olmasını da gerektirir." (Ruhü'l-Meâni, 8/60).

Külliyât-ı Ebu'l-Beka'da da nebiliğin inkârının rasûllüğü de inkâr anlamına geldiği belirtilmiştir (s. 319).

Rasûl Ve Nebi Kelimelerinin Anlamları Arasındaki Farklılıklar

Bazı İslâm âlimleri bu iki kelimenin şeriat nokta-i nazarında aynı anlama geldiğini ve çağrışımları bakımından birbirlerinden farkları olmadığını düşünmüşlerdir. Bu görüşe temel olarak ise Kur'ân âyetlerinde, hadislerde ve Arapların konuşma dilinde aynı kişiden Rasûl ve bazen de Nebi olarak bahsedilmesini göstermişlerdir. Bu Mutezile'nin görüşüdür.

Diğer bazı alimler ise, Rasûl kelimesinin Nebi kelimesinden daha evrensel olduğunu söylemişlerdir. Çünkü Nebinin bir insan olması şarttır ve bir melekten asla Nebi olarak bahsedilmemiştir. Oysa Rasûl bir insan veya bir melek olabilir. Kur'ân'ın bazı âyetleri meleklere Rasûl (Elçi) dendiğinin ispatını taşımaktadır:

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى

"**Andolsun ki, elçilerimiz (rusulena) müjde ile İbrahim'e geldiler**." (Hud 69)

Ehl-i sünnet ve'l-cemaatin cumhur-u ulemâsının (âlimlerinin çoğunluğu) yaptıkları araştırmalara göre ise Nebi daha genel ve Rasûl ise daha özel bir kelimedir. Çünkü İslâmi terminolojiye göre, Rasûl kendisine ilâhi bir kitap ya da sahifeler verilen kimsedir veya bağımsız bir seriatle gönderilen bir Nebi'dir. Nebi'nin bu her iki özelliği de mevcut değildir. Bu âlimler şunları da eklemektedirler: Nebi, şeriat ve kitapları tebliğle vazifelendirilmiş ve vahiy ile desteklenmiş ve kendisini bu emirleri yaymaya vakfetmiştir. Ama kendisine ayrı bir kitap ve şeriat verilmemiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in bazı âyetleri bu görüşü desteklemektedir; meselâ:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ

"...**senden önce gönderdiğimiz hiç bir elçi ve peygamber (rasûlun ve nebiyyîn) yoktur ki**..." (Hac: 52). Burada Nebi kelimesi Rasûl kelimesinden sonra ve özelleştirmeden sonra genelleştirme için kullanılmıştır. Bir hadiste de bu ortaya çıkmaktadır. Ebu Zer'in rivayetine göre Rasûlullah şöyle buyurmuştur:

"**Nebilerin (peygamberlerin) sayısı 124 bindir. Rasûller (elçiler) ise sadece 315 tanedir. Onların ilki Âdem... ve sonuncusu Muhammed'dir.**" (İshak İbn-İ Rahûye, İbn-i Ebî Şeybe, Muhammed b. 'Amr ve Ebû Ya'lâ tarafından nakledilmiştir. Bu hadis İbn-i Hibban'ın Sahih'inde de nakledilmiş ve İbn-i Hacer bu hadisin sahih olduğunu bildirmiştir. (Fethu'l-Bari)

Bu hadis Rasûl ve Nebi arasındaki farkı kesin şekilde açığa kavuşturmakta ve aynı zamanda bize enbiyanın sayısının rasûller'den çok olduğunu da bildirmektedir. Hafız İbn-i Hacer bunu Sahih-i Buhari şerhinde açıklamıştır (12/332, Kitabu't-tabir);

Zerkânî, İmam Mâlik'in Muvatta'ını şerh ederken bu konuya değinmiştir. İbn-i Hümâm'ın Musamera'sında aynı konu mevcuttur. Kadı İyaz Şifa adlı eserinde aynı mevzuyu ele almış ve Nesefî'nin Akaidine şerh yazan Taftazanî'de bu konuyu işlemiştir.

Peygamberlerle ilgili olarak her hangi bir özelleştirme veya istisnadan bahsedilmemektedir. Peygamberler kendilerine şeriat gelenler ya da gelmeyenler olarak da sınırlamaya tâbi tutulmamaktadır. Bu kelimelerle ilgili açıklamadan sonra, yine de birtakım kusurlar bularak âyetteki kelimelerin manasını tahrif eden ve bu yolda direten kimselere geleceklerine (özellikle âhirette) dikkat etmelerini öneriyoruz. Onlara düşünce ve fiillerine dikkat etmelerini de tavsiye ediyoruz,

"...**bize düşen ancak apaçık tebliğdir.**" (Yasin16) ve hidâyet Allah'tandır.

2- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şeriat binasının son tuğlasıdır.

Ebu Hureyre radıyallahu anh Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in;

إن مثلي ومثل الأنبياء من قبلي كمثل رجل بنى بيتًا فأحسنه وأجمله إلا موضع لبنة من زاوية ، فأنا اللبنة ، وأنا خاتم النبيين

"**Benimle peygamberlerin benzeri, her yönüyle tamamlanıp da köşede bir tuğla boş bırakılan güzel bir binanın meseli gibidir. Ben o tuğlayım, ben hâteme'n-nebiyyînim**" buyurduğunu nakledilmiştir. (Buhari, Menakıb 18; Müslim, Fedail 21, (2286).

3- Risalet ve Nübüvvet Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile son bulmuştur.

Tirmizî'nin naklettiğine göre Enes radıyallahu anh, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

إِنَّ الرِّسَالَةَ وَالنُّبُوَّةَ قَدْ انْقَطَعَتْ فَلَا رَسُولَ بَعْدِي وَلَا نَبِيَّ

"**Risaletin ve nübüvvetin sona erdiğine şüphe yoktur. Bundan böyle benden sonra bir rasûl ya da nebî gelmeyecektir.**" (Ahmed (3/267) Tirmizî (2272) Hakim (8292) İbn Ebi Şeybe (11/53) Ebu Ya'la (3947) Abdulhak İşbili Ahkamul Kubra (1/214) Tirmizi nakletmiş ve hadisin sahih olduğunu söylemiştir Hafız Elbani de Sahihu't-Tirmizide sahih olduğunu belirtmiştir. Bkz.: Sahihul Cami (1631).

4- Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem Allah'ın bütün insanlara ve cinlere gönderilmiş Rasulüdür.

{ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ }

"**De ki: Ey insanlar! Doğrusu ben, göklerin ve yerin hükümranı olan Allah'ın, hepiniz için gönderdiği rasulüyüm**." (A'raf 158).

{ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا }

"...**Biz seni bütün insanlara ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndermişizdir**..." (Nebi 28).

En son zikredilen âyetteki "insanlık"tan kasdın yalnızca ashab olduğu ve Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in rasullüğü ve peygamberliğinin ashab ile birlikte sona erdiği iddiası başlı başına bir küstahlık ve kibir tavırdır.

"İnsanlık"tan kasıt "yalnızca ashab değil, onlardan sonra gelecek bütün nesillerdir" Çünkü cemi'ân ve kâffe kelimeleri âyetin içinde mevcut olup bu durumda mâna, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in, devrindeki ve gelecek devirlerdeki bütün insanlara gönderildiği, dolayısıyla bütün insanlığa gönderilmiş bir rasul olduğu şeklindedir. Bir hadisinde Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in

"**Ben yaşayanlara ve doğacak olanlara gönderilmiş rasûlüm**" buyurduğu rivayet edilmiştir. Onun rasûllük (elçilik) görevi bütün insanlığı kapsayacak şekilde cihanşümuldur.

5- Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in alemlere rahmet olarak gönderilmesi, kendisinden sonra bir peygamber veya rasul gelmemesini gerektirir:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ

"**Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik**." (Enbiya: 107) buyrulmaktadır.

"**Hamd, âlemlerin Rabbinedir**" (Fatiha 1) ayetindeki el-âlemîn kelimesi de bütün dünyaları ve âlemleri kapsamaktadır. Benzer olarak Enbiya süresindeki âyette geçen el-âlemîn kelimesi de herhangi belli bir âlem kastedilmeksizin bütün âlemleri kapsar.

Bundan dolayı bu âyetin anlamı Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in bütün âlemlerdeki mahlukat için rahmet kaynağı olduğudur. Ve bu da ancak onun risalet ve nübüvvetinin evrensel olduğu ve ondan sonra başka bir peygamber ya da rasul göndermeye gerek duyulmadığı taktirde mümkündür. Çünkü eğer ondan sonra bir peygamber gelmiş olsaydı, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e bağlanmış olan müminler bu yeni peygamberi kabullenme eğiliminde olmazlardı ve onun bütün çabaları semeresiz kalırdı -ve böyle bir olaylar zinciri elbette "**âlemlere rahmet**" olan bir Peygamber'e hiç uygun düşmezdi. Böyle bir şey gerçekleşmiş olsa ve yeni bir peygamber gelseydi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in rahmeti ancak yeni peygamber gelişinden önce ölen kişiler için geçerli olurdu, ve o zaman da onun âlemlere rahmet olma özelliği söz konusu olmazdı.

6- Din Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in Kur'an'ı beyanı ile tamamlanmış, vahiy

kesilmiştir:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

"...**bugün size dininizi bütünledim, üzerinize olan nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak islamdan razı oldum**.." (Maide 3)

Bu âyet, İslâm dininin, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in peygamber olarak gönderilişi, vahiy vb. nimetlerin yüce Nebî ile birlikte nihayete erdiğini açıkça beyan etmektedir. Buna göre, artık Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra yeni bir peygamber veya rasul gelmesine gerek yoktur.

7- Kur'anı beyan etme yetkisi yalnızca Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e verilmiştir:

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ

"Sana da, insanlara, kendilerine indirileni açıklayasın (beyan edesin) diye zikri indirdik" (Nahl 44)

8- Kuranın beyanını rasulü Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e; Allah Azze ve Celle göstermiştir:

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ

"**Hiç şüphesiz, biz Kitabı sana, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hükmetmen için hak ile gönderdik**." (Nisa 105)

9- Bu ümmetten Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra bir başkasını rasul veya nebi olarak gören, onu Allah'a ortak koşmuş demektir:

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

"Yoksa onların, Allah'ın izin vermediği şeyi kendileri için dinden bir şeriat koyan ortakları mı var? Eğer önceden verilmiş bir hüküm olmasaydı, muhakkak aralarında hükmolunurdu. Şüphesiz zâlimler için acı bir azâb vardır." (Şura 21)

10- Şeytanlara kulak verenler de vahiy iddiasında bulunacaklardır ve onlar çok günahkar ve yalancılardır:

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ تَنَزَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ

"Size, şeytanların kimlere indiğini haber vereyim mi? Onlar, çok günâh işleyen yalancılara inerler. Bunlar, şeytanlara kulak verirler; çoğu yalancıdırlar." (Şuara 221-223)

10- Kendi elleriyle kitap yazıp da Allaha nispet edenlere veyl olsun:

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

"Elleriyle Kitabı yazıp, sonra onu az bir para karşılığında satmak için "Bu Allah katındandır" diyenlere yazıklar olsun!" (Bakara: 79)

11- Kendisine vahiy geldiğini iddia ederek Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim vardır?:

مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

"Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim vardır?" (A'raf: 37)

İşte iskenderin bu uydurmalarından bir örnek:

2-ANLAŞMAZLIK SURESİ

Bismillahirrahmanirrahim

ONLARA BİRLİĞİ VE BERABERLİĞİ MÜJDELE.

1 SAFER 1396

2 ŞUBAT 1976

ONLARA ARALARINDAKİ ANLAŞMAZLIKLARI HALLETMELERİNİ SÖYLE. AYRI AYRI TOPLANTI TERTİP ET. SONRA DEMİREL, ERBAKAN, TÜRKEŞ VE FEYZİOĞLU KULLARIMIZLA TOPLAN. ÖNCE EVVELDEN İTTİBA ETMİŞ OLAN ZEKİ KULUMUZU AL. SONRA TAHSİN VE SONER KULLARIMIZ İTTİBA EDECEKLER. ERBAKAN DA İTTİBA EDECEK.

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM. RAHİM VE RAHMAN OLAN ALLAH'IN HUZURUNDA KENDİSİNE KİTAP, TAHT, SANCAK, NUR VE KILIÇ İHSAN EDİLMİŞ OLAN MEHDİ HAZRETLERİNE İTTİBA EDİYORUM. BU İTTİBA CÜMLESİDİR. BU RABBİNİZİN HUZURUNDA BİR AHİDDİR. ARTIK RABBİNİZİN KATINDAN ALDIĞINIZ EMİRLERİ İFAYA BAŞLAYINIZ.

12- Nübüvvet ve Risalet son bulmuştur:

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ

مِنَ الْخَاسِرِينَ

"**Sana da, senden önceki peygamberlere de: 'Eğer Allah'a ortak koşarsan, muhakkak amelin boşa gider ve hüsranda kalanlardan olursun!' diye vahyolunmuştu.**" (Zümer 65).

Şirkin bütün amelleri boşa çıkaran bir fiil olduğu muhakkaktır. Bu yalnızca önceki peygamberler için değil, gelecek bütün peygamberler için de geçerli bir kuraldır. Burada “min qablik”le tahsisde bulunulması, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra yeni bir vahiy alan peygamber ya da rasul gelmeyeceği için bu emrin böyle biri tarafından yerine getirilmesinin de söz konusu olmadığını göstermektedir. Aksi durumda, yani böyle bir peygamber gelecek olsaydı, Allah onun şirk günahını işlemesine izin vermeyeceğinden tahsisde bulunmazdı.

13- Peygamberlerden alınan misak ile getirilen delilin çürüklüğü:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

"**Hani biz peygamberlerden söz almıştık; senden, Nuh'dan, İbrahim'den, Musa'dan, Meryem oğlu İsa'dan da sağlam bir söz almışızdır.**" (Ahzab 7).

Bu âyette Peygamberimizin ismi bütün diğer peygamberlerden önce zikredilmektedir. Niçin? Bunu Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem bizzat açıklamaktadır: Ebu Hureyre'den rivayetle Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bu âyet hakkında şöyle bir tefsirde bulunmuştur:

"Ben yaratılış bakımından bütün peygamberlerin birincisiyim; nübüvvetle gönderiliş bakımından ise hepsinin sonuncusuyum." (İbn-i Kesir, 8/48).

Buradan da anlaşıldığına göre bu âyet Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in peygamberlerin ve rasullerin ilki ve son gönderileni olduğuna ikna edici bir delildir. Nitekim daha önceki peygamberler Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’in risaletini tasdik ettikleri gibi, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem de kendisinden önce gönderilen peygamber ve rasulleri tasdikleyerek verdiği misaka uymuştur. Bu ve benzeri ayetlerden kesinlikle Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’den sonra bir rasul veya nebi geleceğine delil getirilemez. Bu gayet açıktır.

Hem iddia sahipleri, veli rasul dedikleri şahsın Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’in şeriatına tabi olup, onun sünnetini ihya edeceğini iddia etmektedirler. İşin en gülünç yanı da hem böyle bir iddiada bulunmaları ve hem de Ali İmran 81, Ahzab 7 gibi ayetleri delil getirmeleridir. Zira onların iddiasına göre bu ayetlerin anlamının; “Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’den kendisinden sonra gelecek olan ve Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’e tabi olup, onun sünnetlerini ihya edecek olan veli rasulü tasdik etmek üzere misak alındı(!)” şeklinde olması gerekir. Bu ise tıpkı Hristiyanların; İsa aleyhisselam’ın kendisinden sonra Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’i de değil de, kendi ümmetinden bir havariyi müjdeledi şeklindeki komik iddialarına benzemektedir.

Meseleyi tam kavrayamayanlar için şunu da söyleyeyim: Madem Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’den kendisinden sonra gelecek bir veli rasulü tasdik etmesi için misak

alındı(!), peki Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in bu tasdiki nerede? Şia gibi onlar da peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in haktan bir şeyi gizlediğini mi iddia ediyorlar yoksa Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in vazifesini tamamlamış olduğundan şüphede midirler? Allah Azze ve Celle şöyle buyuruyor:

"**Ey peygamber, Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer (bu görevini) yapmayacak olursan, O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphesiz, Allah, kafir olan bir topluluğu hidayete erdirmez.**" (Maide 67) Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in bu görevi yerine getirmediğini ve bu ayete uymadığını ancak bir zındık iddia eder!

14- Peygamberden Ayrılmak ve Müminlerin yolundan başkasına uymak?

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

"**Doğru yol apaçık kendisine belli olduktan sonra, Peygamberden ayrılıp, inananlardan başkasının yoluna uyan kimseyi, döndüğü yöne döndürür ve onu cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir.**" (Nisa 115).

Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra yeni bir peygamber gelmesi söz konusu olmuş olsaydı iki alternatifin bulunacağı akılda bulundurulmalıdır: Ya bu yeni peygamber yukarıdaki âyette zikredildiği üzere inananların yoluna uyacaktı; ya da peygamberliğine güvenerek insanlığı kendi yoluna ve şeriatına çağıracaktı.

Birinci durumda bir terslik söz konusu olur. Çünkü peygamberler ve rasuller başkalarının arzusuna uymadan yalnızca kendi şeriatlarına davette bulunurlar. Çünkü Kur'ân: "**Biz her peygamberi ancak Allah'ın izniyle, itaat olunması için gönderdik.**" (Nisa 64) buyurmaktadır.

Ve yine Kur'ân'da "...**Eğer o birçok işlerde size uymuş olsaydı, şüphesiz kötü duruma düşerdiniz**..." (Hucurat 7) buyrulmaktadır.

Ayrıca Allah'ın bir peygamberi, dünyaya geldiğinde birinci şık gerçekleşip müminlerin yoluna uysa yine iki alternatif olacaktır:

Birincisi, müminlerin yolu hata ve dalalet yoludur.

İkincisi, tek sırât-ı müstakim olan Allah'a ulaşan doğru yoldur.

Birinci durumda, hiç bir Müslüman veya akl-ı selim sahibi kimse bu görüşü kabul edemez. Çünkü bu durumda -Allah korusun- Kur'ân'ın insanları hata ve dalalet yoluna çağırdığı varsayılır. Yine, Allah'ın rasûllerinin insanları sırât-ı mustakîm'e davet etmeye gönderilmişken kendilerinin kötü insanların yolundan gitmesi çok gülünç bir olay olurdu.

Bu durumda ise, peygamberliğin zuhuru ve varlığı faydasız ve amaçsız olurdu. Çünkü Peygamber yalnızca Allah'ın kulları dalalete düştükleri zaman onları sırât-ı mustakîm'e davet etmek için gelir.

Şimdi müminlerin yolu sırât-ı müstakim olduğuna ve Allah dünyadaki bütün insanlara

Kıyamet Gününe kadar bu yolu takip etmelerini öğütlediğine ve insanları daima bu yolu terk etmemeleri konusunda uyardığına göre, o halde niçin yeni bir peygamber gönderme ihtiyacı hasıl olsun ve niçin yeni ve garip peygamberlik sınıflan icat edilsin?

İsa aleyhisselamın dünyanın son günlerinde nüzul edecek olmasına gelince, buna itiraz edilemez. Çünkü, tekrar zuhurundan sonra bile Hz. İsa eski peygamberliğini devam ettirecektir ve İsa peygamber olduğu devirde yalnızca İsrailoğullarına peygamber olarak geldiğinden ("**İsrailoğullarına peygamber olarak gönderildi**" (Al-i İmran 42); yeniden zuhur ettiğinde bu ümmetin (İslâm ümmetinin) peygamberi değil, İmam'ı (önderi) olacaktır. Bu Hz. İsa'nın peygamberliğinin iptal edildiği anlamına gelmemelidir. Onun bu ümmete gelişi bir bölge valisinin bir başka bölgeyi ziyaretine benzer. Ziyarete giden ziyaret ettiği bölgenin valisi olamaz ama kendi bölgesindeki valilik sıfatını da kaybetmiş olmaz. Bu durum Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in hadislerinde ele alınmıştır. İsa aleyhisselam bu ümmete imam olarak gökyüzünden indiğinde onun yeniden zuhuruna hiçbir itiraz olmayacaktır.

15- Peygamberin Yolunu İzlemek

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

"**Kim Allah'a ve peygambere itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet ihsan ettiği peygamberler, sıddîklar, dosdoğru kişiler, şehidler ve sâlihlerle beraber olacaklardır; bunlar ise ne güzel arkadaştırlar**!" (Nisa 69).

Bu âyette hakiki müminlere, ancak ve ancak Allah'a ve Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e itaat ederlerse Cennette yüksek dereceler kazanacakları sözü verilmektedir ki, bu da Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra yeni bir peygamberin gelmeyeceğinin açık bir delilidir. Aksi taktirde Allah'a yakınlık ancak bu yeni gelen peygambere itaat etmekle sağlanabilirdi.

Garip Bir Mantık: Bu âyet Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in son peygamber olduğunu açıkça beyan etmektedir. Fakat o kadar gariptir ki, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra peygamber geleceğini iddia edenler, bu âyeti de kendi peygamberlik iddialarını desteklemek için kullanmaktadırlar. Onlar şu iddiada bulunmaktadır:

"*Müslümanlar günde beş kez namaz kılmakta ve* ***"Bizi doğru yola, nimete erdirdiğin kişilerin yoluna eriştir"*** *(Fatiha 5) demektedirler. Yukarıdaki âyet (Nisa 69) doğrultusunda bu kimselerin peygamberler, sıddîklar ve şehidler olduğu anlaşılmaktadır. Bu İki âyeti birleştirirsek şu anlam ortaya çıkmaktadır: "Allah'ım, bizi peygamberlerin, sıddîkların ve şehidlerin yoluna ulaştır. Allah tabiî ki Müslümanların duasını kabul eder ve bunun sonucu olarak onları peygamberlerin, sıddîkların, şehidlerin yoluna eriştirir. Bu bizi Müslümanların nebî, sıddîk ve şehid olduğu sonucuna götürür. Bu nedenle Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra başka bir peygamber gelmesi kabulü mümkün olmayan bir olay değildir."*

Ne mantık! -Bunun doğurduğu sonuç şudur- bir kişinin yolunu izleyen kimse o kişinin kendisi haline gelir. Peygamberlerin yolunu izleyen peygamber, sıddîkların yolunu izleyen sıddık ve şehidlerin yolunu izleyen şehid olur.

Buraya kısa bir yorum daha ilave edelim: onlara göre, vergi tahsildarının yolunu izleyen kimse vergi tahsildarı, sadrazamın yolunu izleyen sadrazam, padişahın yolunu izleyen padişah olur. Biraz daha böyle bir mantığı sürdürürsek bu yolları izleyen bir kimse günün

birinde (haşa) Allah'ın kendisi olur, çünkü Allah "**insanları... Allah'ın yoluna çıkarman için....**" (İbrahim 1) buyurmaktadır, böylece bu zındıkların önerdiği kurala göre Allah Teâlâ'nın yolunu izleyen kimse (hâşâ) Allah -olur!

Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra Veli Rasul veya Mehdi Rasul Geleceği Hikâyesi

1- İskenderin veli rasullük iddiasında gayesi güya Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetini ihya edip bidat ve hurafeleri ortadan kaldırmaktır.

Eğer bu doğruysa, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra insanların en iyileri olarak kabul edilen Ebu Bekr, Ömer, Osman, Ali radıyallahu anhum gibi İslâm'ın doğuş zamanındaki en önemli şahsiyetler ve İskender'in doğuşuna kadar gelip geçen binlerce muttaki müslüman arasından nasıl olup da Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine tam olarak sarılan kimsenin çıkmadığı (bu görüş sahiplerine) sorulmalıdır? Halbuki Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle bir hadis rivayet edilmiştir:

"**Eğer benden sonra bir peygamber gelecek olsaydı, bu Ömer olurdu**" Bu büyük şahsiyet Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine sıkıca sarılmaları ve ona sadakatle ve gönülden hizmet vermiş olmaları hasebiyle veli rasul mevkiine gelmeleri hiç mi mümkün değildi?

Bunlara ilave olarak, ashabdan bazıları Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i vücutlarını kalkan ederek korumuşlar ve düşman mevzilerinden gelen oklara cesaretle hedef olmuşlardır. Bunlardan bazısı onun bir işareti ile dünyanın bütün zevklerini terk etmiş, bazısı Peygamber sevgisi için kardeşleri, babaları ve diğer yakınları için savaşmışlar ve daima canlarını onun Sünnet'ini savunmaya adamışlardır. Onlardan hiçbiri de mi bu nimete değer değildi?

İçlerinden hiç birisi mi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in yüzünün kendilerinde yansımasını haketmemiştir? Eğer bu insanların da veli rasul olduklarını düşünenler varsa, tarihten onların peygamberlik iddialarına veya bunu arzuladıklarına dair bir misal göstermelidirler.

2- Veli rasullük teorileri hakkında Kur'ân ve hadisten sağlam bir desteği olup olmadığı İskender'e sorulmalıdır. Kur'ân'ın neresinde veli rasullükten söz edilmektedir? Ya da hadislerde buna bir atıf var mıdır?

Eğer bu konuda elinde delil yoksa niçin Hinduların (Allah ile bütünleşme gibi) fikirlerini İslâm'ın risalet ile ilgili inançlarına yamamaya kalkmıştır? Akıl ve Şeriat buna müsaade eder mi?

3- Kur'ân ve hadisler bu konuda yalnızca sessiz kalıyor da değildirler. Veli rasullük gibi görüşleri reddeden çok sarih bazı hadisler vardır. Bununla ilgili olarak Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in son hastalığı esnasında ümmetine vasiyet ettiği rivayet edilen şu meşhur hadis vardır:

"**Ey insanlar, nübüvvetten (ilham alacak) rüyay-ı sâlihadan başka bir şey kalmadı.**" (İbn Abbas radıyallahu anhuma'dan rivayetle Müslim, Nesaî ve diğerleri nakletmiştir).

Bu ve buna benzer hadisler, hangi tür olursa olsun, her türlü peygamberliğin sona erdiğini ve bunun mutlak bir son olduğunu bildirmektedir. Ancak ümmetin faydasına matuf olarak mübeşşirat (salih rüyalar) devam edecektir. Ve bu rüyalar nübüvvetin kırk altı

cüzünden bir cüz'dür. (Buhari ve Müslim).

Bir şeyin bir parçasının varlığının o şeyin tamamının var olmasını gerektirmediği aşikârdır. Parça, bütüne verilen isimle adlandırılamaz. O taktirde "tuz"a "mükellef bir yemek" demek icab ederdi. Çünkü "tuz" "yemeğin" bir parçasıdır. Buna benzer olarak, "tırnağı" "insan" sayamayız; çünkü tırnak insan'ın yalnızca bir parçasıdır. Tekbir de namaz sayılamaz, çünkü tekbir namazın yalnızca bir parçasıdır. Aynı şekilde "ağız çalkalamak" "bir gusl" olarak kabul edilemez, çünkü guslün yalnızca bir parçasıdır.

Gayemiz makul insanları parçanın bütüne eş olmadığına ikna etmektir. Bundan dolayı, "tuz"u "yemek", "tırnağı" "İnsan" sayamayacağımıza göre nübüvvetin kırk altıda birini nübüvvete eş sayamayız.

Bir diğer ifadeyle, hadisler nübüvvetin mutlak olarak ve tamamen sona erdiğini ve Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra nübüvvetin ve risaletin hiçbir şeklinin kabul edilmeyeceğini sarahaten göstermektedir.

Mâkul olarak kolaylıkla karar verilebileceği üzere eğer kısmî nübüvvet veya teşrii veya gayri teşriî nübüvvet; veli rasullük Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra da devam edecek olsaydı, o bunu sözlerinde istisna ederdi. Halbuki o nübüvvetin yalnızca 46 cüzünden birini istisna etmiştir.

Şimdi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in nübüvvetin yalnızca 46 cüzünden birini istisna etmiş olmasını; İskenderin icat ettiği veli rasullüğün de Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra mümkün olamayacağının açık bir beyanı kabul edebiliriz.

4- Ebu Hureyre, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"**İsrailoğulları zamanında onları (âmirlerin, valilerin ahaliyi idare ettiği gibi) peygamberler idare ederdi. Her ne zaman bir peygamber ölürse yerine bir başkası geçerdi. Şüphesiz ki benden sonra peygamber yoktur. Ancak halifeler bulunur. Onlar müteaddit de olabilir**.” Ashab:

'Ey Allah'ın Rasûlü! Halifeler teaddüd ederse bize ne emredersiniz!' diye sordular. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

“**Birinciye ettiğiniz biate bağlı kalınız! Onlara haklarını veriniz**!" buyurdu. (Buhari, 1/ 149; Müslim, İman bahsi; Müsned-i Ahmed, 2/279; İbn Mâce, İbn-i Cerîr, İbn-i Ebi Şeybe).

Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in bu ifadesinin ardındaki hikmet iyi araştırılmalıdır. Burada nübüvvetin mutlak olarak sona erdiği ilk defa beyan edilmiştir ve peygamberlikten veya onun yerine geçen kurumdan Peygamber'in ardında kalan şey yine peygamberimiz tarafından hilafet olarak tanımlanmıştır.

Eğer Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in arkasından, veli rasul, (teşriî veya gayri teşrii peygamberin) gelmesi sözkonusu olsaydı, yukarıda hadisin metninin icab ettirdiği üzere, mutlaka bu konudan bahsedilirdi.

Ancak Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem kendisinden sonra yalnızca hilafetin kalacağını beyan ettiğine göre her ne çeşit olursa olsun peygamberlik veya rasullük gelmeyeceğini ifade etmiş demektir.

5- Ebu Mâlik el Eş'arî, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"**Allah tebliği nübüvvet ve rahmetle başlattı; şimdiden sonra ise hilafet ve rahmetle devam edecektir.**" (el-Taberani, Mucemü'l-Kebir).

Bu hadîs de nübüvvetin tamamen sona erdiğini göstermektedir. Muhanımed sallallahu aleyhi ve sellem nübüvvet ve rahmetin ebediyyen sona erdiğini ve yalnızca hilafet ve rahmetin kaldığını beyan etmektedir. Bu da veli rasullük gibi peygamberliklerin Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra söz konusu olmadığını göstermektedir. Aksi taktirde hilafet'ten önce bu rasullük veya peygamberlikten söz etmek gerekecekti.

6- Sonunda, biraz üzerinde düşünüldüğünde veli rasullük veya her çeşit peygamberliğin Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra mümkün olmayacağına kolaylıkla ikna olunabilecek bir meseleye dikkat çekmek istiyoruz.

Bu mesele şudur: Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem, ümmetine karşı en merhametli ve şefkatli olandır ve ümmetini en çok seven, daima onları doğru yola iletmek isteyendir. Ümmeti bu rehberliği kabul etmediğinde ise ümmeti adına en çok üzülecek olandır. Allah Teâlâ onun bu durumunu şu âyette tarif etmiştir:

"... **Sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, inananlara şefkatli ve merhametli bir peygamber**..." (Tevbe: 128).

Bir başka âyette Allah, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in bu çabalarını şöyle tanımlamaktadır:

"...**inanmayanların ardından üzülerek nerdeyse kendini mahvedeceksin**." (Kehf: 6).

Bu ümmî peygamber durmaksızın insanları islâm'a çağırdı. Muhaliflerinden gelen bütün zorluk ve eziyetlere sabır ve sebatla direndi. Kâfirler kendisine taş attığında Rabbine şu sözlerle yalvardı:

"**Ey Allah'ım, kavmime hidayet ihsan et, onlar bilmiyorlar**!" Onun bu duası reddedilmedi. Bu dua onun insanlık ve insanlığın hidayete ermesi için ne büyük bir iştiyak duyduğunu ve insanlara olan merhametini gösterir.

İşte yalnızca bu merhameti sebebiyle ümmetini Kıyamet gününe kadar korkusuzca üzerinde yürüyecekleri doğru yola tevcih etmiştir. Bu yol üzerinde yürüyenler için kıyamette "gece de, gündüz kadar kolay olacaktır."

Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ümmetini kıyamet gününe kadar çıkacak olan fitneler konusunda da uyarmış ve onlara fitnelere karşı en etkili çareleri göstermiştir. Ümmetine sâdık kimselere uymayı da tavsiye etmiştir. Kısacası ümmetine her çeşit bilgiyi ayrıntıları ile vermiştir. Bundan dolayı Ümmetine Ebu Bekr'e ve Ömer'e itaat etmelerini tavsiye buyurmuştur:

"**Benden sonra Ebu Bekr'e ve Ömer'e uyun ve onlara itaat edin.**" (Buhari ve Müslim). Ve yine:

"**Benim Sünnetime ve benden sonra raşid halifelerimin sünnetine uyun**!" buyurmuştur.

Ve yine, "**Size sıkıca sarıldığınız taktirde sapıklığa düşmeyeceğiniz iki şey bırakıyorum: Allah'ın Kitabı ve sünnetim**" buyurmuştur. (Hakim, Beyhaki, Darekutni).

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem ümmetine her yüz yılda ümmetin amelî hatalarını düzeltmesi için bir müceddid çıkacağını ve halkın sünnete uymalarını tekrar sağlamak için çaba göstereceğini de bildirmiştir. (Ebu Davud, Hakim ve Beyhakî'nin el-Marife'si).

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem dünyanın son günlerinde İsa b. Meryem'in gökyüzünden tekrar yeryüzüne ineceğini ve ümmetin amellerini düzelteceğini bildirmiştir.

Kur'ân İsa aleyhisselam ile ilgili bazı bilgiler içermektedir. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ashabına Hz. İsa'nın -daha önce peygamberlik yapmış olmasına rağmen- peygamberlik sıfatı ile değil, İmam ve Allah rasûlünün halifesi sıfatı ile zuhur edeceğini bildirmiştir. Bu tıpkı başka bir eyaleti ziyarete giden bir başkanın durumu gibidir, bu başkan, başkanlık sıfatını buraya ziyarette bulunduğu için kaybetmemektedir ama bu eyalette başkanlık veya yöneticilik hükmü de yoktur.

Hz. İsa'nın kıyamet yaklaştığı zaman yeniden zuhur edeceğine dair yüz civarında hadis vardır. Bu olay her türlü ayrıntısı, alâmeti ve özgün özellikleri ile tarif edilmiştir, öyle ki Mesih'in kimliği konusunda zuhur ettiği zaman kimsenin zihninde bir şüphe ve müphemiyet kalmayacak, herkes onu kolaylıkla bilecektir.

Kısaca, bu ümmete Meryem oğlu İsa'nın zuhurundan başka yeni bir peygamber gönderilmeyecektir. Hadislerin hiçbirinde böyle bir peygamberle ilgili bir îma ya da ipucu yoktur. Diğer yandan Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra nübüvvet veya risalet makamına kimsenin geçmeyeceğine dair pekçok hadîs ve âyet vardır.

Kur'ân'ın imanın temel unsurlarından bahsedilen her yerinde, Allah'ın daima Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e gönderdiği vahyi daha önceki peygamberlere gönderdiği vahiylerle birlikte zikrettiğini görmekteyiz. Gayri teşriî, veli rasullük başka yeni bir peygambere gönderilecek olan vahiyle birlikte zikrettiğine ise asla rastlanılmamaktadır.

Nebevi vahyin sona erdiğine ve hâtmü'n-nübüvvet ve hatmur-risalete dair Kur'ân ve sünnette başka hiçbir delil olmasaydı bile mâkul bir kimse kendiliğinden Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den sonra yeni bir rasul veya peygamber olmayacağı ve vahyin devam etmeyeceği sonucuna rahatlıkla varabilirdi. Çünkü bizim Peygamberimiz bütün insanlara gönderilmiş olup, İslâm da Allah tarafından kemâle erdirilen dinin adıdır (Maide 3).

Eğer Kadıyanîlerin ve İskendercilerin icat ettiği türden teşriî-gayriteşriî veya veli rasullük gibi peygamberlikler olsaydı ve bunlardan biri bile hâtemü'l-enbiya'dan sonra onun yerine gelecek olsaydı bunun Kur'ân'da ve sünnette belirtilmesi gerekmez mi idi? Çünkü o taktirde böyle bir peygamberi tanımak ve ona itaat etmek ümmete vâcib olurdu. Ancak böyle bir şey söz konusu olmadığı için herhangi bir bahis de geçmemiştir.